

100 ASKELTA
SUOMEN
TULEVAISUUTEEN

Suomi
Finland
100

Suomen askeleet

-kansalaiskeskustelun kooste

LAHTI 6.5.2017

100 ASKELTA SUOMEN TULEVAISUUTEEN

Kansalaiskeskustelujen sarja *Suomen askeleet* järjestettiin vuonna 2017 Suomen itsenäisyyden juhluvuoden kunniaksi. Keskusteluja pidettiin eri puolilla Suomea ja ulkosuomalaisen parissa.

Yli 30 tilaisuudessa pohdittiin, mitä Suomessa seuraavan sadan vuoden aikana tapahtuu, miten tavoitellaan hyvää elämää ja kuinka toimitaan yhdessä tulevien sukupolvien hyväksi. Keskusteluja koordinoi Kansanvalistusseura (KVS), ja niiden toteuttamiseen osallistui kansalaisjärjestöjä ja kansalaisopistoja lähes kaikista maakunnista sekä ulkomailta.

Uutta keskustelukulttuuria luomassa

Suomen askeleet -keskusteluissa etsittiin kansalaisvoimin ratkaisuja kysymyksiin, joiden edessä asiantuntijat ja viranomaisetkin ovat usein ymmällään. Vastauksiksi osallistujat muotoilivat arvomuutoksiin ja käytännön tekoihin perustuvia hyvän elämän avaimia.

Tapahtumissa harjoitettiin yhdenvertaista, avointa keskustelukulttuuria. Näin avattiin ovia tulevaan. Keskusteluissa liennytettiin yhteiskunnallisia jännitteitä. Niissä otettiin askeleita kohti maailmaa, jossa toisistaan poikkeavien näkemysten kuuleminen ja kansalaisten yhteistyö ovat mahdollisia.

Tilaisuuksissa käytettiin yhdenvertaiseen ideointiin ja vaikuttamiseen tähtäävää *World Cafe* -menetelmää.

Tapahtuman aluksi osallistujat johdateltiin teemaan asiantuntijoiden puheenvuoroilla. Pienryhmissä fasilitaattori eli jututtaja tuki keskustelun sujuvuutta ja sitä, että ryhmässä kaikki saivat ajatuksensa kuuluviin. Lopuksi ryhmien ideat kerättiin talteen, ja niiden suosio mitattiin äänestämällä. Paikalliset äänet laskettiin yhteen ja suosituimpia ja käytännöllisimpiä valittiin verkkoon kaikkien halukkaiden äänestettäväksi.

Tätä keskustelun tiivistelmää lukiessasi voit miettiä, mitkä ovat sinun keinosi tarttua asioihin ja miten käytät hyvän elämän avaimia omassa arjessasi. Sekä, kuinka toimit yhdessä toisten kanssa paikallisesti ja globaalisti rakentavasti?

Lahden askeleet

Lahti on Päijät-Hämeen maakuntakeskus ja yli 119 000 asukkaan koti. Toukokuussa 12 keskustelijaa kokoontui pohtimaan Suomen ja oman alueen tulevaisuutta. Tilaisuuden isännöi Osuuskunta Törmäämö, ja tilat tarjosi Lahden Taidegraafikoiden Painovoima-paja.

Keskustelun aluksi nähtiin tietokirjailija, tutkimusprofessori emerita **Marjatta Bardyn** sekä kestävän kehityksen ja koulutuksen asiantuntija **Erkka Lainisen** alustusvideot tulevaisuuden suurista yhteiskunnallisista kysymyksistä. Osallisuudesta ja päätöksenteosta Lahdessa kertoi ympäristöjohtaja **Saara Vauramo**. Tilaisuuden koordinaattorina toimi **Riikka Mäkelä** Törmäämöstä.

Keskustelun ensimmäinen kysymys oli: ”Miten pidämme huolta siitä, että kaikilla on samat mahdollisuudet tavoitella omaa hyvää elämäänsä?”

Kysymyksen äärellä keskusteltiin taloudellisesta tasa-arvosta, työn merkityksestä sekä puhtaasta ympäristöstä. Myös yhteiskunnan polarisoituminen puhutti. Sukupolvet ylittävä yhteisöllisyys hyvän elämän edellytyksenä tuli puheeksi. Siitä toimivana paikallisena esimerkkinä kuvattiin Alatorin monitoimipuistoa, jossa eri-ikäiset voivat toimia yhdessä.

Kysymykseen tuli ratkaisuehdotukseksi esimerkiksi toive lisätä kaupunkiaktiivisuutta ja vaikuttamisen mahdollisuuksia. Suositummaksi ehdotukseksi äänestyksessä noussut idea keskittyi sekin demokratiakäytäntöjen parantamiseen: ”Hallintorakenteita täytyy ketteröittää ja lähidemokratiaa lisätä.”

Toinen kysymys kuului: ”Kuinka voimme toimia juuri nyt niin, että tulevat sukupolvet voivat hyvin?”

Keskustelu yhteisöllisyydestä jatkui tämänkin kysymyksen äärellä. Kysymys herätti myös keskustelua kestävästä kehityksestä ja toiveen, että energian kulutuksen vähentämisessä testattaisiin uusia keinoja. Rakentamiseen toivottiin pitkäjänteistä suunnittelua, mutta myös vanhan arvostamista, säilyttämistä ja huolella korjaamista.

Ratkaisuehdotuksia tuli esimerkiksi omaehtoisten kaupunkikulttuurin muotojen tukemisesta ja yhteisöllisyyden ottamisesta kouluopetukseen. Eniten suosiota sai kestävään kehitykseen liittyvä ehdotus: ”Annetaan tilaa uusille energiamuodoille ja vähennetään turhaa kulutusta.”

Kolmanneksi kysyttiin: ”Mitä konkreettista voimme tehdä nyt omalla alueellamme, omassa kunnassamme, jotta kaikilla olisi hyvä elää seuraavan sadan vuoden aikana?”

Keskustelua käytiin yhä kansalaisvaikuttamisesta: miten kaupunkilaiset pääsisivät parhaiten vaikuttamaan asuinalueensa kehitykseen. Keskustelun aikana ratkaisuksi ideoitiin nationalististen ryhmien kieltämistä, paikallisrahaa, kaikkien kansalaistutkintoa ja maahanmuuton kehittämistä Suomen osaamiskapasiteettiä lisääväksi.

Äänestykseen asti muotoiltiin ideoita kaikenikäisten kansalaisopistosta, jolle kaupunki luovuttaisi tilaa, sekä rakennuksesta, jossa ihmiset oppivat ja tekevät kulttuuria omavaraisuuden periaatteilla. Parhaaksi äänestettiin ehdotus: ”Lahteen uusi taide- ja kulttuuri- ja liikuntateollisuuden ja koulutuksen keskittymä.”

Askeleita eteenpäin

Keskustelujen ehdotuksia voi kehittää omissa yhteisöissä, omassa kunnassa, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti. Paikalliset ideat toimitetaan kunkin keskustelupaikkakunnan päättäjille. Keskustelut kootaan väliraportiksi ja esitellään kesällä 2017 SuomiAreenalla Porissa.

Osalla paikkakunnista nuorisovaltuustot jatkavat ehdotusten kehittämistä. He esittävät näkemyksensä Suomen askeleista tulevaisuuteen valitsemallaan menetelmällä esimerkiksi taidenäyttelyn, näytelmän tai paneelin muodossa.

Keskusteluista koostettuja väittämiä ja ehdotuksia voi äänestää osoitteessa 100askelta.fi. Verkosta löytyvät myös koko Suomen kattaneen keskusteluserjan tulokset.

Sosiaalisessa mediassa keskustelu jatkuu eri kanavissa aihetunnisteella **#100askelta**

facebook.com/100askelta

twitter.com/100askelta

instagram.com/100askelta

Kaikki Lahden keskustelun ratkaisuehdotukset

1. Miten pidämme huolta siitä, että kaikilla on samat mahdollisuudet tavoitella omaa hyvää elämäänsä?

- Hallintorakenteita täytyy ketteröittää ja lähidemokratiaa lisätä.
- Tarvitaan lisää kaupunkiaktiivisuutta ja vaikuttamisen mahdollisuuksia.
- Rohkea iso päätös luoda kansalaisten yhteinen tori, jossa opitaan tekemällä.

2. Kuinka voimme toimia juuri nyt niin, että tulevat sukupolvet voivat hyvin?

- Annetaan tilaa uusille energiamuodoille ja vähennetään turhaa kulutusta.
- Uudenlainen yhteisöllinen oppiminen kouluissa. Kansalaistaito, osallisuus, auttaminen kouluista ulos.
- Varat pitää ohjata pitkäjänteiseen kestävään kehittämiseen ja yhteisen omaisuuden huolenpitoon.
- Huolehditaan, että kouluissa on tarpeeksi kulttuurikoulutusta.
- Pitää antaa mahdollisuus uudenslaisille kaupunkikulttuurimuodoille, unohtamatta vanhaa.

3. Mitä konkreettista voimme tehdä nyt omalla alueellamme, omassa kunnassamme, jotta kaikilla olisi hyvä elää seuraavan sadan vuoden aikana?

- Lahteen uusi taide- ja kulttuuri- ja liikuntateollisuuden ja koulutuksen keskittymä.
- Kaupungin pitää lisätä työnteen ja yrittämisen mahdollisuuksia. Vahva matkailu, liikunta, kulttuuri.
- Riemu kansalaisyliopisto, jolle kaupunki luovuttaa tilaa ekaluokkalaisista ikääntyneisiin.
- Iso rakennus, jossa ihmiset elävät, oppivat, tekevät kulttuuria kattavan omavaraisuuden periaatteella.

100 ASKELTA SUOMEN TULEVAISUUTEEN

Sivistyksen puolustaja

Kansanvalistusseura järjesti kansalaiskeskustelut osana Suomen itsenäisyyden juhlavuoden hanketta *100 askelta Suomen tulevaisuuteen*. Kaikkien aikojen kansalaiskeskustelussa pohdittiin, mitä pitäisi tehdä, jotta Suomessa olisi hyvä elää sadan vuoden kuluttua. Hankkeen rahoittivat Kansanvalistusseura, Valtioneuvoston kanslian Suomi 100 -ohjelma, Alfred Kordelinin säätiö, Svenska Kulturfonden, Suomalais-ruotsalainen kulttuurirahasto ja ulkoministeriön Eurooppatiedotus.

Kansanvalistusseura on vuodesta 1874 puolustanut sivistystä yhteiskunnan tärkeimpänä arvona. Sivistys tuottaa taitoja elää toisia ja ympäristöä kunnioittaen ja luo edellytyksiä aktiiviselle kansalaisuudelle. Aikuiskoulutuksen asiantuntijana, kouluttajana ja palvelujen tuottajana Kansanvalistusseura edistää jokaisen oikeutta elinikäiseen oppimiseen.

kvs.fi

Keskustelutarjaa toteuttamassa oli lukuisia kansalaisopistoja, korkeakouluja ja kansalaisjärjestöjä eri puolilta Suomea ja ulkosuomalaisten parista:

Kansalaisopistojen liitto KoL
Suomen Nuorisovaltuustojen liitto Nuva ry.
Suomi-Seura
Linnalan opisto
Helsingin työväenopisto
Ahjolan kansalaisopisto
Jyväskylän kansalaisopisto
Vaasan työväenopisto
Ranuan kansalaisopisto
Lapuan kansalaisopisto
Soisalo-opisto
Järvilakeuden kansalaisopisto
Leader Aisapari
Nurmijärven opisto
Porvoon kansalaisopisto
Keravan opisto
Turun suomenkielinen työväenopisto
Puumalan kansalaisopisto
Kurikan kansalaisopisto

Rauman kansalaisopisto
Pieksämäen seutuopisto
Kouvolan kansalaisopisto
Sofia-opisto Fuengirola
Kuopion kansalaisopisto
Seinäjoen kansalaisopisto
Kaukametsän opisto
Espoon työväenopisto
Järvi-Pohjanmaan kansalaisopisto
Mäntsälän kansalaisopisto
Itä-Suomen yliopisto
Joensuun seudun kansalaisopisto
Lapin ammattikorkeakoulu
SFV studiecetralen
Ranuan kansalaisopisto
Keravan opisto
Sotkamon kansalaisopisto
Osuuskunta Törmäämö
Bildningsalliansen